

A PepsiCo akarja ellenőrizni a tejtermelőknek szánt állami támogatásokat

Az amerikai PepsiCo, amely a "Wimm-Bill-Dann" felvásárlása után tejj piacának vezetője lett Oroszországban, azt javasolta, hogy módosítsák a tejtermelés állami támogatásának mechanizmusát. A vállalat úgy véli, hogy az állami támogatások ne közvetlenül – ahogy ez korábban volt –, hanem a feldolgozó üzemeken mint a közvetítőkön keresztül jussanak a tejtermelőknek. Ezek utóbbiak a tej mennyiségét és minőségét ellenőrzik, valamint a támogatások egyik részét a termék előmozdítására utalják át. Azonban a mezőgazdasági termelők aggódnak és attól tartanak, hogy ennek eredményeképpen az állam pénze a PepsiCo és más feldolgozók zsebébe kerül, köztük a Danoneé, amely közelmúltban az "Unimilk" céget vásárolta meg.

"Az agráripari komplexum fejlődése 2013-2020 években" című állami program tervezete szerint tejtermelő állattenyésztés finanszírozásának közel 702 milliárd rubelt kell elérnie. A Mezőgazdasági Minisztérium javaslata alapján a tejtermelés fokozását és a tejelő szarvasmarha-tenyésztésének befektetési vonzerejét megnövelheti az, hogy a termelők a piacképes premium és első osztályú tejáru termelése esetén literenként 3 rubelt érő hozzájárulást kapjanak, valamint a tejelő állomány fenntartási költségeinek pótlása érdekében egy tehénre jutó 3 rubeles támogatásban részesüljenek. Az utóbbi években Oroszországban évente mintegy 32 millió tonna tejet termeltek, ebből 15 millió tonnát ipari feldolgozásra küldik.

Idén júliusban, Viktor Zubkov első miniszterelnök-helyettes megbízta a Mezőgazdasági Minisztériumot, hogy elemezze a tejtermelő állattenyésztésnek azokat a költségvetési támogatási mechanizmusait, amelyek nem bizonyultak eléggé hatékonyaknak és újakat készítsenek elő.

Mint kiderült, a folyamathoz a tisztviselőkön kívül a legnagyobb tejfeldolgozók is csatlakoztak. A PepsiCo jelentése arról szól, hogy a költségvetési források hatékonyabb felhasználása érdekében jelenleg egy szarvasmarhára jutó támogatások egy részét az értékesíthető tej egy kilójára kell áthárítani. És a tejtermelés a magasmértékű szezonális jellegének (Oroszországban május-szeptember közötti időszakon belül közel 50%-kal nő a tejtermelés az október-április közötti időszakkal szemben) és az árak változékonyságának mérsékelésére a PepsiCo azt javasolja, hogy az elő-és utószezonban a főszezonhoz képest több pénzt különítsenek el a mezőgazdasági termelők részére.

De az amerikai cég bemutatójában szereplő legnagyobb változás az államtól a mezőgazdasági termelőknek irányuló pénzforrások (cash-flow) újraelosztására vonatkozik. PepsiCo azt javasolja, hogy a mezőgazdasági termelők a feldolgozó üzemeken keresztül jussanak a kifizetésekhez.

A feldolgozók vállalják azt a kötelezettséget, hogy ellenőrzik a hozott nyerstej mennyiségét és minőségét, valamint a beszállított tejért járó kifizetések időben történő átutalását a mezőgazdasági termelők részére. A feldolgozók azt is ígérik, hogy az állami források egyik részét a reklámra és a tejtermékek promóciójára fordítják. Cserébe adókedvezményeket remélnek az államtól.

"Ez nem a mi javaslatunk, hanem a Tejszövetség dolgozta ki, amelynek tagjai a Danone és a PepsiCo mellett más tejfeldolgozók is" – mondta Alekszandr Kosztyikov, a PepsiCo oroszországi képviselőjének kommunikációs igazgatója.

Alekszej Jefremenko, a "Tejtermék" vezérigazgatója úgy véli, hogy a PepsiCo javaslata elvileg az ágazat javára válhat. "De félek, hogy minden úgy alakul, mint mindig szokott lenni, hiszen a költségvetésből előirányzott források elosztásánál felmerülő a korrupciót senki nem szüntette meg" – tette hozzá. A gyártó szerint a legjobb esetben e támogatásban a jelentősebb piaci szereplők, a PepsiCo és a "Unimilk"-ot 2010-ben megvásárolt Danone részesülhet.

Rasid Hajrov, az Orosz Tejipari Társaság vezérigazgatója attól tart, hogy ez a tejj piac monopolizálását válthatja ki, mivel a tej minőségének értékelése során a feldolgozó befolyásolni fogja a mezőgazdasági termelőt. "És hogyan juthatnak a költségvetési források az összes tejtermelőnek? – kérdezi. – Mivel közülük néhányán a tejet saját kapacitásaiikon függetlenül dolgozzák fel, méghozzá a tej bizonyos része feldolgozás nélkül kerül eladásra."

A cash-flow magára való átirányítása további felügyelési és ellenőrzési lehetőségeket nyújt a feldolgozóknak a beszállítókkal szemben, mondta Andrej Danyilenko, a "Szojuzmoloko" szövetség vezetőségi elnöke. Hozzáteszi, hogy most a nyers tej termelőinek közvetlenül – közvetítők nélkül – osztják el a támogatásokat, és ha a kormány egyetért a feldolgozóknak azzal a javaslatával, akkor ez az állami támogatási rendszernek és a Költségvetési törvénykönyvnek kötelező módosításait vonja maga után.

"Szojuzmoloko" szintén a jó minőségű tejáru termelőinek ösztönzését, valamint a kis- és főszezonban nyújtott differenciált támogatást ajánlja, mondta Danyilenko úr. "Szükség van a termelők és a feldolgozók közös erőfeszítéseinek segítségével a tej minőségét és mennyiségét megvizsgáló jelenlegi ellenőrzési rendszer tökéletesítésére, eközben ki kell zárni a támogatásokból azokat a termelőket, akik a tejet csak papíron állítják elő" – mondta.

Kiss Szilárd

I.o. Tanácsos

Agrárattasé

Moszkva

Tel. +7(985)3641453

email: SzKiss@mfa.gov.hu